

ק"פ 15728/09 - דנה כשי נגד מיכל שוחט פטאל

בית משפט השלום בכפר סבא

ק"פ 15728-09 כשי נ' שוחט פטאל

בפני כבוד השופט, סגן הנשיא עמית פריז
דנה כשי ע"י עו"ד יעקב כשי
קובלת נגד
מיכל שוחט פטאל ע"י עו"ד איתמר צור
נאשמת

החלטה

לפני בקשה לביטול הקובלנה הפלילית.

רקע עובדתי

ביום 8/9/19 הגישה הקובלנות נגד הנאשמת קובלנה זו, בטענה שבחודש יולי 2018 הגישה הנאשמת במשטרת תלונה כזבת בחוסר תום לב נגד הקובלנות, ובכך עברה על פי הנטען עבירה על סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע.

על פי הנטען, במסגרת התלונה במשטרת, ובפני שלושה שוטרים, מסרה הנאשמת כי הקובלנות הפעילה עליה לחץ, וגרמה לה לשלם לקובלנות סך של 5000 ל"נ. ביום 18/6/18 זומנה הקובלנות לתחנת המשטרה ושוחררה בתנאים מגבלים. ביום 18/4/18 הודיעה קצינת החוקירות לקובלנות כי התקיק נגדה נסגר מחוסר ראיות.

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע קובע כדלקמן:

"**המפרסם לשון הרע, בכוונה לפגוע, לשני בני-אדם או יותר חולת הנפגע, דין - מאסר שנה אחת.**"

במקרה של הגשת תלונה במשטרת יכול הנאשם להתגונן באמצעות ההגנה הקבועה בסעיף 15 (8) לחוק לשון הרע:

"**במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנتابע עשה את הפרטום בתום**

עמוד 1

לב באחת הנسبות האלו:

....
(8) הפרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בעניין שבו האדם שאליו הוגשה התלונה ממוונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה שהוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בעניין המשמש נושא התלונה ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על פרסום אחר של התלונה, של דבר הגשתה או של תכנה".

הגנה האמורה מזנת בין האינטרס הציבורי שבקבלת מידע מהציבור על עבירות, לבין האינטרס שבשמירה על שמו הטוב של אדם. כמו כן בע"א 788/79 **ריימר נ' עחבון המנוח ברקו ריבר** (להלן: הלכת ריימר) נקבע כי כוונה מצד המתalon לפגוע בנילון לא שוללת לכשעצמה את הגנה החלה על הגשת תלונה במשטרה כאשר המתalon האמין באמיותם הפרסום.

דין והכרעה

ב"כ הנאשמה מתבסס למעשה על הלכת ריימר לעיל וטען כי תלונת הנאשمة משקפת את ההרגשה הסובייקטיבית של הנאשמת אשר חשה מאomitת מעשה של הקובלות, אך שפולה בתום לב עת הגישה התלונה, ומכאן עומדת לה הגנה לעיל. עם זאת, בשלב מקדמי זה, טרם התקיים הлик הוכחות, אך שאין אפשרות של בית המשפט להכריע בעניין עובדתי זה. משכך, אין בטיעון עובדתי זה בכדי להצדיק את ביטול הקובלנה.

אולם, ב"כ הנאשמת טוענה עובדתיות זו במסגרת טענה כללית לפיה עובדות כתוב הקובלנה אינן מהוות עבירה. משכך, יש לשאול - במקרה שבו רוח עובדתי יביא לכך כי יקבע שהנאשمة לאفعلה בתום לב, האם מעשה מהווים עבירה פלילית, ועוד dazu אשר יש לבזרה במסגרת קובלנה פלילית?

לבירור השאלה אפנה לדין עקרוני שהתקיים בהחלטתי בק"פ 69547-01-20 בעמ' נ' קורן:

"כל שעסוקין באינטרס ציבורי, הרי יש לזכור כי בעניינו מדובר באישום שהוגש במסגרת קובלנה ולא במסגרת כתוב אישום. במוסד הקובלנה קיימת בעיתיות אינהרנטית. בהליך פלילי הנפתח על דרך הגשת כתוב אישום, התביעה, שהיא רשות מנהלית עליה חלים כללי המנהל התקין, שוקלת את כל השיקולים הנדרשים, לרבות האינטרס הציבורי שהגהשת כתוב האישום. לעומת זאת, בקובלנה אדם פרטיו הוא שיזום את ההליך, מה שעשויל לגרום לכך שהקובל לא יפעל משיקולי אינטרס ציבורי גרידא, אלא ינצל את מוסד הקובלנה לרעה לצורך פתרון סכסוכים אישיים."

ברע"פ 1955/12 נMRI נ' בנימני נאמר-

"כשמדובר בכתב אישום על ידי המדינה נשלכות כל נסיבות העניין. מותר למדינה להביא בחשבון בחילתה גם שיקולים כמו מידת אשמו של המ תלון, והאם הוא עצמו פגע למי שהוא מבקש שיוגש נגדו כתב אישום. אחד מהضرונותיה הרבים של הקובלנה הפלילית הפרטית הוא היעדר שיקול דעת זהה. לאחרונה הוגשה הצעת חוק לבטל את מוסד הקובלנה הפרטית (ראו הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 67) (ביטול קובלנה), התשע"א-2011, ה"ח 615). דברי ההסבר להצעת החוק מבהירים היטב את הרקע להצעה. על יסוד ניסיוני - ובעיקר ניסוני השיפוטי כשותפה שלום - אני רואה בברכה את הצעת החוק האמורה".

ברע"פ 9818 ביטון ואח' נ' סולtan ואח', פ"ד נת(6) 554 נאמר-

".... הלין זה נושא אמונה מאפיינים של התדיינות אזרחיות... אך אין לשכח שתכליתו הטלת אחוריות פלילתית בגין ביטוי פומבי. זהו כלפי חמור ורציני, וכן ש להתייחס אליו. לא בכדי מגלה המשפט המשווה נטייה גוברת לצמצום הסנקציה הפלילית בגין לשון הרע, כאשר עיקר ההתדיינות בעניין זה מתנהלת במישור האזרחי, תוך מתן אפשרות לפסק **פתרונות דוגמא... כלל, לא ועוד ההליך הפלילי** לשוב **יריבויות אישיות או לריצוי רגשי נקם.**".

בעניינו, כמו במקרה שבו פסק הדין שצווין כתע, מדובר בקובלנה הנוגעת לסעיף 6 לחוק איסור לשון הרע. רוב רובן של ההתדיינות מכוח חוק זה מתנהלות בין אנשים פרטיים במסגרת הליך אזרחי, ומיעוטן מתבררות במסגרת הליך פלילי.

בהקשר זה יש לציין כי באשר לאכיפה מכוח סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, התביעה נוקטת בריסון זהירות מוגברת בהגשת כתבי אישום, ומחייבת על העמדה לדין רק כאשר קיימים אינטראס ציבורי מובהק המצדיק נקיטתה **בהליכי פלילי.**

לענין זה נאמר בסעיף 8 להנחייה 4.1107 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה:

"**ההתמודדות המשפטית בנושא של "לשון הרע" צריכה להישאר, בעיקר, בהתאם לנסיבות האזרחי. יחד עם זאת, יתכונו מקרים חריגים ביותר שבהם ראוי יהיה לנ��וט ההליך פלילי.** בהתאם לכך, על התביעה הכללית ורשויות האכיפה לנוהג בריסון ובזהירות מוגברת בנסיבות עדדים של חקירה והעמדה לדין לפי סעיף 6 **לחוק.**".

כעולה מן המקובל, כאשר עסקינו באישום על פי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, יש לבחון בכבוד ראש קיומו של אינטראס ציבורי. אדרבא, כאשר מדובר באישום שהונשע על דרך קובלנה, משמע על ידי גורם פרטי ולא על ידי התביעה האמונה על האינטראס הציבורי".

על כך יש להוסיף, אדרבא בעניינו, עת לצד הבחירה בנתיב הפלילי במסגרת חוק איסור לשון הרע, ולצד הבחירה בנתיב הקובלנה הפלילית במסגרת ההליך הפלילי, הרי שהטענה לשון הרע בעניינו מתייחסת לא פרסום בפני רבים,

אף לא בפני אנשים פרטיים מעתים, אלא בפני מספר שוטרים לגבי הגשת תלונה במשטרה.

ברז כי אין בדברים אלה בכך למנוע מכל וכל הגשת קובלנה פלילתית בעבירה איסור לשון הרע נכון בדברים שנאמרו במסגרת תלונה במשטרה. אולם יש לשמור זאת למצבים חריגים בחומרתם, ובכל הבוד, התלונה בה עסקינן, אף אם נניח לטובת הנואשת שהיתה בגדר תלונת שווה, אינה בגדר מצב חריג שכזה.

ראשית, ניתן להעלות על הדעת תלונות שווה חמורות בהרבה מבחינת תוכנן. שנייה, התלונה לא התחילה לכדי משפט פלילי, שהרי התייך נסגר על ידי המשטרה. שלישיית, התלונה לא הביאה למעצרה של הקובלות, אלא לשחרורה בתחנתת המשטרה בתנאים מגבלים, שלא פורטו, ומכאן יש להניח כי לא היו מהחמורים.

וכoch האמור, סברתי כי אף אם הטענות העובדיות שבכתב הקובלנה היו מתבררות כנכונות, משמע שהנאשמת הגישה את תלונתה במשטרה כנגד הקובלות בחוסר תום לב, ספק רב אם מבחינת האינטראס הציבורי יש בכך גzon פלילי כלשהו, ובוודאי שאין בכך בכדי להציג בירור העניין במסגרת קובלנה פלילתית.

וכoch כל זאת, הריני מורה על ביטול הקובלנה.

אני מחיב את הקובלות לשלם לנואשת הוצאות משפט בסך של 1,000 ₪, ובאשר הייצוג היה בידי הסניגוריה הציבורית,
אני מחיב את הקובלות לשם לאוצר המדינה סך של 2,000 ₪.

סכוםים אלה ישולמו עד ליום 15/10/21

זכות ערעור לבית המשפט המחויז בלוד.

העתקים יועברו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ג' אב תשפ"א, 12 ביולי 2021, בהעדר הצדדים.